

Thodoris Koutsogiannis

**Pojava antičkih grčkih motiva u renesansnoj umjetnosti Njemačke posredstvom Italije:
crteži Cirijaka Ankonskog i njihova iskrivljena percepcija**

Cirijak Ankonski bio je pionir u prikazu grčkih starina u doba renesanse. Iako se nije sačuvao u cjelosti izvorni korpus njegovih putopisnih dnevnika s crtežima starina koje je posjetio, pod nazivom *Commentaria*, velik je broj ikonografskih tema i pojedinačnih motiva sačuvan u kopijama. Na njima su prikazani razni motivi grčke antike, od kojih su neki prešli u umjetničku produkciju renesansne Italije, ali ponekad u pogrešnom obliku. Ovaj je rad usredotočen na specifične motive koji su preko Italije stigli do Njemačke i koji su korišteni u umjetnosti *all'antica* i antikvarijanizmu. Pojedini crteži starina, poput onih s Kiklada i područja Atene koji su nastali između 1436. i 1445., sačuvani su u rukopisu *Codex Monacensis Latinus 716*, liječnika Hartmanna Schedela, glavnog pokretača humanističkog kruga u Nürnbergu. Međutim, njegov prepisivač nije bio upoznat s antičkim motivima u izvorniku, zbog čega je došlo do pogrešaka u "prijepisu". Tako su u Nürnbergu brojne iskrivljene teme predstavljene kao autentični starogrčki motivi te su kao takvi bili preuzeti i korišteni među umjetnicima i antikvarima. U ovome su radu posebno predstavljeni bog Hermes, jahač dupina s poznatog spomenika u Ateni i grobna stela s Kiklada. Ovi su prikazi, i u varijacijama, uvršteni u crteže Albrechta Dürera i u drvoreze koji ilustriraju zbirku natpisa Petrusa Apianusa i Barotholomeusa Amantiusa *Inscriptiones sacrosanctae vetustatis* (Ingolstadt 1534.). Oni su, posljedično, izvršili snažan utjecaj na *all'antica* vizualnu kulturu.